

et Dieblif ved disse saameget omtalte Stiftsmid-
ler for endnu engang, om det er muligt for mig
at udtale mig derom, saa at jeg i hvert Tilfælde
kan fjerne en hel Del Misforstaaelser. Det fore-
kom mig, at den ærede Forslagsstiller, saaledes
som det er sket tidligere, var af den Formening,
at Stiftsmidlerne vare en ganske ny Opfindelse,
var Noget, der først var kommet tilstede i den
sidste Tid, at der var dannet en Fond, som kald-
tes Stiftsmidlerne og dannet af de Indtægter,
som vare fradragne de altsfor store Embeder. Lad
mig da endnu engang gjøre opmærksom paa, at
der ingen Fond er af dette Naar, og at „Stifts-
midler“ upaatvovelig er en forkortet Betegnelse
for de Midler, der bestyres af Stiftsøvrigheden
for hvert Stifts Bedkommende. Disse Midler
bestaa af en stor Mængde enkelte Kapitaler, der næs-
ten alle tilhøre Præstegaarde eller Kirker. Disse
ere den overveieende Del, men de danne tilsam-
mentagte ikke nogen Fond; hver enkelt Kapital er
et Hele for sig, der tilhører Embedet eller Insti-
tutionen. Naar altsaa det, der afdrages de for
store Præstefald, indbetales mellem Stiftsmidlerne,
vil det sige, at det undergives Stiftsøvrighedens
Bestyrelse ligesom de andre Midler af nysnævnte
Beskaffenhed, der ere under samme Bestyrelse, men
det danner ikke nogen særskilt Fond. Hver Kapi-
tal er et selvstændigt Hele for sig, for hvilket
der føres særskilt Konto, og som tilhører Embedet
eller Institutionen, og hvis Indtægter tilfalde
denne Institution. Naar der altsaa selges Iaf
Præstegaardsjorder, betales Udbyttet deraf ind-
iblandt Stiftsmidlerne for at forvaltes af
Stiftsøvrigheden. Fastsættes der en bestemt Af-
gift i Sed, indbetales den til Stiftskassereren. Be-
tinges der en Prioritet, afleveres Obligationen til
Stiftsøvrighedens Opbevaring, og betales der en
fontant Sum, indbetales denne iblandt Stifts-
midlerne for det at forvaltes. Jeg nævner det i
denne Forbindelse, fordi det fremgaar af § 3, at
man har kunnet tænke sig, at de Kapitaler, der
komme ind ved Salget af Præstegaardsjorder,
skulde forsvinde; nei, det er der aldrig Tale om.
Kapitalerne for alle de Eiendomme, der omsættes,
bevares helt og udelst, og man forøger snarere Ka-
pitalerne, end man paa nogen Maade tillader, at
nogen Kapital, der paa denn- Maade er kommen
tilstede ved Eiendomsomsætning, bliver forbrugt.
De Beløb, som nu ere indkomne, ere kun meget
smaa indtil denne Dag; nogle enkelte 1,000 Kr.
ere indbetalte mellem Stiftsmidlerne, og hvilken
Anvendelse tænker man paa at gjøre deraf? Jeg
skal bevare dette ved at henvise til 2 Konti paa
Finansloven, hvoraf fremgaar, hvilken Trang
der er tilstede til at anvende Beløb som
de her foreliggende. Der findes jo nemlig
paa Finansloven under § 21 en Konto,
der hedder: „Til utilstrækkelig lønede eller selv-
stændige Indtægter savnende Præstefald“, og der
findes en anden Konto, som hedder: „til Under-

støttelse for Kapellanhold“. Begge disse Konti
svare imidlertid nu paa ingen Maade til Tidens
Trang. Jeg skal først omtale den sidste, der gaar
ud paa Understøttelse til Kapellanhold, og minde
om enkelte Forhold, der maaske ikke ere saa fuldt
kendte af alle ærede Medlemmer, som det til
Spørgsmaalets Bevarelse var ønskeligt. For 20
Aar siden eller noget mere tilbage var der me-
get sørgelige Udsigter for theologiske Kandidater
til i en nogenlunde rimelig Tid at komme ind i
et geistligt Embede. Mange maatte efter mange
Aars Forløb tage til Laffe med meget smaa Embe-
der, og mange af dem er det kun lykkedes derfra
at komme over i et middelstort eller selv temme-
lig lille Embede uden Udsigt til nogensinde at
komme videre. Med Aarene bliver det vanskelig-
ere og vanskeligere for disse Mænd at besørge
deres Embeder. Trangen til at faae Hjælp og
Understøttelse af en Kapellan kommer tilstede lige-
saa vel i et sletlønnet Embede, der mange Gange
kan være ret omfangsrigt ved Siden deraf, som i
de bedst lønede Embeder, men Conen til at af-
holde Kapellanlønnen mangler og mangler saa
meget mere, som Tiden nu i høi Grad har for-
andret sig, saa at det for den Lønning, for hvil-
ken en Kapellan kunde have for 20 Aar siden,
omtrent er umuligt at opnaa nogen geistlig Hjælp
i nærværende Dieblif. Deraf følger igjen, at
mange ældre Præster uden nogen Skyld fra de-
res Side befinde sig i en meget uheldig og tryk-
ket Stilling og tvinges til at tage Afsted fra de-
res Embedsvirksomhed med en meget ringe Pen-
sion, og deraf følger da igjen, at smaa Embeder
ofte bebyrdes med Pensioner, som de i Virkelig-
heden slet ikke kunne bære. Finantsministeren er
i Stand til at give 600 Kr. aarlig i Understøt-
telse for saadanne Kald, og denne Understøttelse
har i den sidste Tid meget ofte maattet ydes; men
selv med dette Tilskud er og bliver Lønningen,
saa længe Pension hviler paa disse Embeder, util-
strækkelig. Her er altsaa et Omraade, hvor der i
høi Grad er Trang til at komme til Hjælp, og
de Midler, som ere komne tilstede ved Afsnav-
ning fra de altsfor store Embeder — thi det
indrymme jo Alle, at vi have Præstefald, som
ere altsfor store — ville finde en meget
henfigtsmæssig Anvendelse ved at blive brugte
til at forbedre de altsfor smaa Embeder og
til at støtte de ældre Præster, hvis Kald
ere smaa. Jeg siger altsaa, i Stedet for at gjøre
det, som den ærede Forslagsstiller vil tilraade,
nemlig at vi skulde vedtage en Lov om, at der siden
skal vedtages en Lov om dette Forhold, lad os saa
hellere strax slaa fast, at de Beløb, som ere af-
fortede de store Præstefald, og som fremtidig af-
fortes dem, skulde anvendes i Overensstemmelse med
Formen i de to Konti, som findes paa Finans-
loven. — Jeg skal derefter omtale §§ 3 og 4,
der gaa ud paa, at ved Vacance i Præsteembeder
skal Jordtilligendet bringes ned til det Fornødne